

Tekstilindustri

Vi har fundet forureninger i jorden på mange af de grunde, hvor der tidligere har ligget tekstilindustri. Forureningerne skyldes i de fleste tilfælde lang tids påvirkning med spild på jorden fra udendørs opbevaringspladser med hjælpekemikalier. Forureningerne kan også skyldes afledning af spildevand til gulve og kloakker i produktionslokalerne. Ved utætheder i gulve og kloakker kan stofferne forurene jorden og grundvandet.

Tekstilindustriens brug af miljøskadelige stoffer

Ved tekstilindustri forstås virksomheder, der fremstiller tekstiler (spinderier, væverier, strikkerier og tæppefabrikker) og for- og efterbehandler tekstiler i form af farvning, trykning og imprægnering.

Virksomheder, der udelukkende bruger mekanisk bearbejdning af tekstiler (spinderier, væverier og strikkerier), bruger flydende hjælpestoffer som spinde-, spole- og nåleolier. Tæppefabrikker bruger desuden lim (som bl.a. indeholder opløsningsmidler) til at binde løkkerne på bagsiden.

Virksomheder, der alene farver, trykker eller imprægnerer tekstiler (farverier, tekstiltrykkerier og imprægneringsvirksomheder) eller virksomheder, som anvender disse processer sideløbende med mekanisk bearbejdning af tekstiler, bruger desuden syrer, farvestoffer (med indhold af tungmetaller), opløsningsmidler, imprægneringsmidler (såsom formaldehyd og phenoler) m.fl.

De fleste af de miljøskadelige kemiske stoffer bliver leveret til virksomheden i flydende form og kan spildes ved levering, opbevaring og brug.

Mange af de anvendte kemikalier har skadevirkninger på sundhed og miljø - også når de havner i jorden.

Årsag til forurening

Forureningsrisikoen er afhængig af, om virksomheden har for- og efterbehandlet tekstiler og af den orden og renlighed, der har været på virksomheden. Nogle af de almindeligste årsager til forurening fra tekstilvirksomheder er nævnt i skemaet.

Hvor på tekstilvirksomheden?	Årsag til forurening
Ved nedgravede og fritstående beholdere til opbevaring af olie, syre, base, farvestoffer m.m.	Utætheder i beholdere, spild ved levering og omhændning
Indendørs produktionslokaler og kemikalierum	Utætheder i gulve og belægninger
Gulv afløb og kloakker samt sivebrønde mv.	Utætheder i gulv afløb, kloakker og rørledninger

Stofferne og deres skæbne i miljøet

Jorden under tekstilvirksomheder kan være forurenet med mange forskellige kemiske stoffer. De almindeligste stoffer og deres skæbne i miljøet er vist i skemaet.

Stofstype	Hvor ender stofferne?	Hvad sker der med stofferne?
Tungmetaller	Bindes i jorden	Nedbrydes ikke
Formaldehyd	Spreddes hurtigt ned i jorden og til grundvandet	Nedbrydes i grundvandet
Opløsningsmidler	Spreddes ned i jorden - kan udvaskes til grundvandet og afdampe til overliggende byggeri	Nedbrydes i jorden og grundvandet. Nogle opløsningsmidler nedbrydes dog kun langsomt i jord og grundvand
Phenoler	Spreddes ned i jorden - kan udvaskes til grundvandet	Nedbrydes i jorden og grundvandet
Olieprodukter	Spreddes ned i jorden - kan udvaskes til grundvandet og afdampe til overliggende byggeri	Nedbrydes i jorden og grundvandet

Yderligere information

Vil du vide mere om tekstilvirksomheders forurening af jord- og grundvandsmiljøet henviser vi til:

Renere teknologi i tekstil- og beklædningsindustrien. Arbejdsrapport fra Miljøstyrelsen nr. 2, 1991.

Rapporten finder du på Miljøstyrelsens hjemmeside under "Udgivelser" på www.mst.dk.